

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
ДЕПАРТАМАН ЗА ГЕОГРАФИЈУ, ТУРИЗАМ
И ХОТЕЛИЈЕРСТВО

Montenegro - Priča koja traje

- Пројекат тематске вечери -

Студенти:

Маја Кужет 350/23
Јана Николић 250/23
Магдалена Мићовић 282/23
Милана Зиројевић 383/23
Бисерка Маринковић 285/23
Радана Енеа Симикић 349/23
Таша Зиравов 243/23
Матеја Брашанац 369/23
Маша Вукелић 242/23
Петар Врањевац 287/23
Матија Тешић 325/23

Професори: Др Анђелија Ивков-Џигурски
Др Игор Стаменковић

Нови Сад, 2026.

Montenegro

priča koja traje

U organizaciji studenata hotelijerstva

10.03.2026.

Zlatna dvorana, Novi Sad

—→ Početak: 20h ←—

Rezervacija karata: 061/677-95-84

Cena karte: 2000din.

Prikupljena sredstva idu u humanitarne svrhe

Основни подаци о пројекту

Предмет: Анимација и логистика у туризму и хотелијерству

Ментори: Проф. др. Анђелија Ивков-Џигурски, проф. др. Игор Стаменковић

Датум одржавања тематске вечери: 10.03.2026.

Место одржавања: „Златна дворана“ Хајдук Вељкова 11, Нови Сад

Трајање тематске вечери: око 4 сата (20-24ч)

Организатори тематске вечери:

1. Маја Кужет - руководилац пројекта, сценариста
2. Јана Николић- заменик руководиоца, водитељ
3. Магдалена Мићовић - финансијски руководилац, туристички водич
4. Милана Зиројевић - заменик финансијског руководиоца, задужена за технички део
5. Бисерка Маринковић - ПР пројекта, наратор
6. Радана Енеа Симикић - сценариста, страна студенткиња
7. Таша Зиравом - сценариста, унука
8. Матеја Брашанац - задужена за технички део, сценариста, бака
9. Маша Вукелић - маркетинг, млада
10. Петар Врањевац - сценариста, страни студент, задужен за креативни део
11. Матија Тешић - водитељ

Помоћ:

1. Вук Радосављевић - дјед, логистичка подршка
2. Дамјан Кнежевић - певач
3. Димитрије Петровић - рецитација Горског вјенца
4. Гардероба - 3
5. Хостесе - 6
6. Цепање карата - 1

Храна: Главни гастрономи Татјана Ћосовић, Јелена Дугоњић и Михајло Малбаша и студенти са смера гастрономије II, III и IV године са професором Гораном Радивојевићем, асистентима Стефаном Шмуговићем и Велибором Ивановићем и демонстраторима Саветом Бикић и Миланом Чугаљ.

Сервис хране: Студенти са смера хотелијерства I године са професором Милорадом Тодоровићем

Сервис пића: Студенти са департмана за географију, туризам и хотелијерство I-IV године

Учесници: Студенти са департмана за географију, туризам и хотелијерство, КУД „Петар Петровић Његош“ из Ловћенца, Плесни клуб „Master Dance“...

Број учесника у програму: 31

Број конобара: 28

Број гастронома: 16

Број гостију: 242

Црна Гора

Мала држава у југоисточној Европи, смештена на обали Јадранског мора. Наизглед мала земља са дугом историјом и великим доприносом светској културној баштини. Управо та дуга историја и цивилизације које су се на њеном тлу смењивале довеле су до тога да Црна Гора буде сплет различитих културних наслеђа, традиција и обичаја.

Позната од раније под латинским називом Превалис. За време римског царства простирала се на простору Дукље, и 1040. године добија независност. 1077. године добија име Зета и проглашена је краљевином, и постаје једна од првих независних држава Балкана. А као „Црна Гора“ први пут се појављује у повељи краља Милутина 1276. године. Назив је добила по густим шумама Ловћена.

Наши гости имали су прилику да током догађаја прођу кроз саму историју, културу и традицију Црне Горе, пропраћене музиком и плесом.

Гусле неизоставни део Црногорске музике. Прављене од дрвета - јавора, ретко се свирају саме, углавном пропраћене нарацијом старих народних песама.

Црногорске народне игре веома су разноврсне јер су се вековима прилагођавале културама и друштвеним потребама. Данас су најкарактеристичније - Зетско коло, Црмнички оро и игра у двоје.

Наши гости имали су прилику да кроз представу посете неке од најзначајнијих туристичких и географских дестинација Црне Горе, да чују о њеној историји и виде најпознатије споменике културне и историјске баштине. Да кроз представу виде сукоб традиционалног и модерног. Да се млади упознају са традицијом и обичајима старе Црне Горе пропраћене гуслама, а старији да упознају свет младих кроз модерне туристичке дестинације и поп музику. Читав програм испратио је спој традиционалних и модерних гастрономских специјалитета.

Дочек и окупљање гостију (19:30-20:30)

Залогој добродошлице - 20:15ч

20:30 - свечано отварање програма

Химна Србије - Боже Правде

Химна Црне Горе - Ој, свјетла мајска зоро

Уводна реч водитеља (Матија Тешић и Јана Николић)

Матија: „Црна Гора... земља изузетних природних лепота, импресивне културе и специфичног духа који опстаје од најстаријих времена. О њој су деценијама писали страни путописци и историчари, називајући је скривеним драгуљем међу брдима."

Јана: „Дукља, Зета, Црна Гора - имена су се мењала кроз векове, али су неустрашивост и понос остали исти. Данас је знамо по њеном камену, неприступачним пределима и густим шумама око Ловћена, али она је много више од планина и обале усидрене у мору."

Матија: „Управо тај дух Црне Горе вечерас смо желели да донесемо овде. Добро вече свима! „Поштована екселенцијо, поштована конзулко, професори, спонзори и пријатељи, добро досли на тематско вече под називом „Монтенегро - прича која траје“! Ми смо студенти Департмана за географију, туризам и хотелијерство и вечерас смо ваши домаћини."

Јана: „Како бисмо вам ову причу испричали на најбољи могући начин наше колеге са смера гастрономије припремили су национална јела, а све ће бити пропраћено црногорском музиком и песмом. Надамо се да ћете уживати у сваком залогоју и сваком тону!"

Матија: „У име свих нас који смо реализовали ово вече, захваљујемо се Амбасади Црне Горе, Конзулату и националном савету на великој помоћи. Али, оно што је најважније - ваше присуство вечерас помаже раду Удружења за Вилијамсов синдром."

Јана: А сада ћемо позвати председницу удружења госпођу Сабину Халупку Решетар да нам представи њихово удружење.

Излази председница удружења и представља удружење, након тога водитељи се враћају на бину.

Јана: “Пре самог почетка молимо све присутне да утишају своје мобилне телефоне, а ко жели да додатно донира, на улазу у салу се налази кутија за добровољни прилог”

Матија:” Кажу да се у Црну Гору не долази, него се у њу враћа. Па, пошто смо вас вечерас 'преселили' овде, ред је да видите зашто нико не жури назад кући кад почне песма. Па нека програм почне!”

Чин први

Прва сцена

Наратор: Дурмитор је планина и национални парк у Црној Гори. Највиши врх је Боботов кук висок 2.523 м. Сматра се да име Дурмитор потиче од келтских речи „дру ми торе“ које значе „планина пуна воде“. Предели Дурмитора, по лепоти и неокрњености ретко и аутентично дело природе, проглашени су националним парком 1952. године. Сва раскош природних лепота, амбијенталних и културних вредности Дурмитора и реке Таре, преовладава је да се национални парк Дурмитор уврсти у списак Светске културне и природне баштине, одлуком Међународног комитета за Светску културну и природну

баштину, у Паризу 1980. године, док је река Тара и њена кањонска долина, УНЕСКО-вим програмом Човек и биосфера 1977. године уврштена у светске еколошке резерве биосфере.

Касно поподне. Двориште старе камене куће у Жабљаку, на обронцима Дурмитора. Дјед седи на ниској дрвеној столици, ослоњен на штап. Гледа у даљину као да чува село својим погледом.

(Из куће се чује звецкање шерпи.)

БАКА (појављујући се на вратима са шерпоми варјачом): Ајде мак' се с промаје, заладиће ти се кости.

ДЈЕД (без окретања): Ове кости су видјеле више зиме но ти ручкова.

Наратор: Из куће излази УНУКА, са телефоном у руци, не обраћајући опажњу на бабу И дједа. Застаје кад примети дедин поглед.

ДЈЕД: ,Опет са тим дјаволим справама. Нема ти тамо живота, но у свијету око себе.

УНУКА(смејући се): Дједе, свијет је и у телефону, све је прешло online а ти си остао offline.

БАКА: Не паметуј јој одмах. Тек је дошла.

ДЈЕД: Е зато и паметујем, да не оде без памети.

БАКА: Ајде доста среће ти, но да чујем ко је за кафу?

ДЈЕД И УНУКА заједно: Може!

БАКА : Е добро шта ћеш ти душо бакина? Хоћеш ли ти ону твоју Нес?

УНУКА: Да да, 2 у 1. Хвала Бако.

ДЈЕД(преврне очима): Што измишљаш топлу воду? У моје вријеме је вазда била горча без бројева.

БАКА : А твоја вазда горча знам, од јутра је ту пијеш и нијеси се макнуо.

(Одлази)

(Унука се наслони на зид, прекрсти руке.)

УНУКА: Ако још једном кажеш у моје вријеме, ја одох одмах.

Наратор: Дјед је погледа испод ока, па се насмеши тек толико да се види да му је драго, али то не би признао. У том тренутку , иза капије се појављују два студента- брат и сестра. Из Америке долазе да упознају своје коријене. Изгубљени, гледају фасцинирано прелепу природу.

(Делују збуњено. Сестра гледа око себе, фасцинирана, док брат држи телефон И чита са екрана.)

Петар(са нагласком): Excuse... Добар дан ми смо како се каже lost, изгубљени.

ДЈЕД: Јесам ли ти рекао да ће свијет доћ' код нас кад-тад.

(Студенткиња се насмеје, направи корак напред.)

Енеа: Yes, много изгубљени, yes lost.

(Дјед се укочи. Погледа их кратко па окрене главу у страну, као да их нема. Унука га погледа збуњено.)

УНУКА: Дједе, питају те нешто.

ДЈЕД: Не питају мене. Ја не говорим тај њихов.

(Брат поново погледа телефон, пажљиво читајући.)

БАБА(Из кухиње): ЧУЈЕМ ГОСТЕ. СТАВЉАМ И ЗА ЊИХ КАФУ.

ПЕТАР: Ми тражимо...lake? језеро? (Гледа у телефон.) Google каже десно, пут каже-никуд.

ДЈЕД: А чуш лејк траже...

(Гундја себи у браду.)

УНУКА: Е, то вам је стандардна навигација код нас.

(Студенткиња додаје уз осмех.)

ЕНЕА: Али овде је wow, много authentic. Ја сам Енеа, and my brother, брат Петер

ДЈЕД: А чуш Петер, оће се дјецо каже Пеша.

(Баба се враћа на бину и носи кафу.)

ТАША: Ја сам Таша. Ајде, ајде сједите, а нећемо цјели дан на ногама бити.

НАРАТОР: У том тренутку из суседног дворишта чује се музика, гусле, људи у ношњама. (Сви застају и гледају.) Кроз улицу пролази млада, спуштеног погледа, уз пратњу два мушкарца(брат и ђевер)

ЕНЕА (збуњена): Зашто bride гледа доле, јел јој испало нешто?

УНУКА: „Не не, то је обичај. Млада се никако не окреће, мора бити скромна, смјела и фокусирана на нови дом, а такође то је и против урока да дјеца не би личила на њену фамилију (унука се насмеје).

ПЕТАР: Али why... има двоје младожења поред ње? Имају пиштоље?!

(Склањају се два корака назад уплашени.)

ДЈЕД(поносно): Није дупло, но један је брат а други дјевер, то је народни обичај, а они је прате до олтара. А ће си видио свадбу да сватови традиционално не запуцају.

БАБА: Без традиционалних обичаја нема ни брака а ни весеља.

ДЈЕД (покушавајући да устане): Ајде, жено додај ми капут, ми одошмо на свадбу. Традиција се мора подржат.

БАБА (весело): Не можемо оставит људе без игре.

(Дјед се прикључује сватовима.)

УНУКА: А да видимо сад, што сте ви то тражили.

ПЕТАР: Yes, ми желимо да видимо lake.

ЕНЕА(помало тужно): Лепше је wedding али ок.

Унука: Које језеро? Дурмитор има 18 ледених језера. Називају се још и Горске очи. Претпостављам да тражите Црно језеро. Оно је најпознатије а уједно И највеће језеро на Дурмитору. Дубина језера зависи од пуцања Челина.

ПЕТАР: Пуцања? Челина?

УНУКА: Челине су извор који се налази испод планине Медвјед, која је натклонила језеро. У вријеме отапања снијега, уз снажну “експлозију”, Челине пуцају И вода се у слаповима стропоштава у језеро.

(Крећу полако са сцене.)

ЕНЕА: Awesome, можемо ли то видјети?

УНУКА: Наравно! Пјешачка стаза око језера је дуга око 3 километра, а можемо посјетити и авантуристички парк као и национални ресторан.

ПЕТАР: Километри? (Вади телефон) Колико је то у миљама?

ЕНЕА: Хајде, не мораш баш све увек да знаш у напред. Рачунај успут!

УНУКА: После Црног можемо посетити И остала језера. Змиње, Зелени вир, Забојско језеро..

(Одлазе. Сцена се завршава. Док се на бини појављује водитељ.)

Водитељ(Прекида је): Ташоо, програм траје само три сата, држите се Црног језера.. Унука и два студента одлазе заједно у своју прву авантуру. А ми се враћамо на нашу свадбу.

(Улази КУД.)

(Одлазе. Гасе се светла. Чин се завршава. На бину излазе водитељи.)

Матија: „Црна Гора се не описује само речима, она се најбоље види у покрету и оном пркосном држању док се игра коло."

Јана: „Вечерас су нам ту енергију и лепоту наше традиције донели гости који чувају дух Ловћена овде у равници. Поздравите још једном аплаузом КУД 'Петар Петровић Његос' из Ловћенца!"

Матија: Поштовани гости, драги пријатељи, велика нам је част и задовољство што вечерас са нама имамо посебног госта. У оквиру нашег пројекта „Црногорско вече“, који слави културу, традицију и пријатељство наших народа, изузетно смо поносни што можемо да најавимо обраћање Његове Екселенције, амбасадора Црне Горе, господина Ђоковића. Молим вас да га поздравимо једним великим аплаузом и пожелимо му добродошлицу на бину.

Обраћање Његове Екселенције господина Небојше Ђоковића

Матија: Хвала Његовој екселенцији г. Ђоковићу на овом инспиративном говору. А сада бих искористио прилику и захвалио се генералној конзулки Црне Горе госпођи Невенки Ћировић на великој помоћи током читавог процеса организације и позвао је да нам се обрати.

Обраћање генералне конзулке Црне Горе у Србији госпође Невенке Ћировић

Хвала госпођи Ћировић на дивном говору. Јано, јеси ли видела ти наше гастрономе? Где је то предјело? Већ сам огладнео.

Јана: Слажем се да вече не може да почне без доброг залогаја. Зато ћемо сада препустити реч нашем гастроному Јелени Дугоњић која ће вам представити шта се све налази на вечерашњем менију.“

Предјело - 21:15ч (у трајању од 30 мин)

Чин други

Сцена прва – Котор

(На сцени унука - Таша и страни студенти)

ТАША: Па добродошли у Котор, прво ћемо вамо..(Креће лево)..не ипак вамо..(ипак десно). Уфф не знам.

(Хвата се за главу и вади телефон. Зове неког)

ПЕТАР: Па ти си локал, куда идемо?

ТАША: Па нисам ти ја свуђе локал, чекај тамо.

ТАША(прича на телефон тихо): Меги слушај, имам двоје студената на размени, желе да обиђу Котор а ја се тотално изгубила..може мала помоћ?

(Петар и Енеа сморено седају на крај бине и разгледају, док Таша проверава сат, и куца поруке.)

НАРАТОР: После неког времена долази и Ташин вечити спаситељ.

(Професионално обучена и још озбиљнијег става. Таша јој прилази да јој се захвали.)

ТАША: Напокон!

МАГДАЛЕНА: Вазда те ја из неких непријатних ситуација извлачим, зар ниси ништа научила са последњег испита?!

ТАША (помало исфрустрирано): Добро покажи нам ти шта си научила, кад си јелте вазда најпааметнија!”

МАГДАЛЕНА (Самоуверено крене ка студентима): Здраво, ја сам Магдалена (Пружа им руку и Петар и Енеа се представљају) И бићу ваш водич данас. Добродошли у Котор, један од најљепших градова Црне Горе. Налазимо се у самом срцу Боке, у дну планине Ловћен. Смјештен је на дну једног од најљепших залива на свјету које ћемо касније обићи. Па да почнемо!

(Крећу се по риви)

МАГДАЛЕНА(Ужурбано): Прво ћемо да посјетимо Трг од оружја, Трг од Брашна, Тврђаву Санђовани..

ЕНЕА: Wow, шта је ово?

Магдалена (гледа ка сцени): Ах, Которски карневал

ТАША: Љетњи!

МАГДАЛЕНА: А не но зимски у ово вријеме.

(Силазе са бине. На сцену излазе водитељи.)

ЈАНА: добро вече, драги гости и добро нам дошли на летњи которски карневал! Вечерашња поворка почела је лаганом шетњом по граду и напокон су стигли и до нас!

МАТИЈА: Част нам је да вам представимо плесну групу која ће ове године отворити карневал! Молимо Вас да огромним аплаузом поздравимо Мастер Данце из Србије са плесном тачком КАРНЕВАЛСКА СЕНЗАЦИЈА!

Наступа Master Dance

(Након наступа глумци се враћају на бину и крећу се ка тргу од оружја)

ЕНЕА: Мислим да је плесна тачка била феноменал.

ПЕТАР: И овај трг, као неки историјски movie.

МАГДАЛЕНА: Ово је трг од оружја.

МАГДАЛЕНА: Капија кроз коју смо прошли је главна капија или како се још назива Морска капија. Потиче из 16. вјека, а назив је добила јер је у то вријеме море допирало чак до њеног улаза.

ЕНЕА: Нисам спремна за оволико хистори, овако рано. (Хвата се за главу) Баш ми је шок.

МАГДАЛЕНА: Трг од оружја је добио свој назив за вријеме млетачке владавине, јер се у овој згради Арсенала, некада правило оружје. Са десне стране можете видети Сахат кулу.

ТАША(шапуће): Код нас је то “selfie tower”.

МАГДАЛЕНА (изнервирано): Оли ме пуштит да радим? Торањ датира из 1602. Године, КАДА СЕЛФИ НИЈЕ ПОСТОЈАО! Изграђен је од камених блокова, и увјек показује тачно вријеме.

ЕНЕА: А овај стуб испред?

УНУКА: То је стуб срама. У прошлости су везивали лопове и варалице да их цео Котор види. А ми би могли би сада на кафу!

МАГДАЛЕНА (себи у браду): Требало би тебе вјезат.

ТАША: Молиим?

МАГДАЛЕНА: Ништа ништа кажем требало би одморит.

(Седају у кафић.)

ЕНЕА: Espresso with milk? Мљеко?

ТАША: А чуш espresso with milk, то ти се код нас каже дојч!

ПЕТАР(Поносно): 4 дојч-а

МАГДАЛЕНА: Сада се налазимо у старом граду. Стари град Котора под заштитом је УНЕСКО-А.

ПЕТАР: Whats this? Шта је ово, улице су тако уске, тотални maze?

ТАША(смејући се): Да комшије могу да виде шта куваш без да уђу у кућу.

МАГДАЛЕНА: Ајде молим те, не лупај. Грађене су тако ради заштите од сунца И вјетра.

ЕНЕА: Више ми се свиђа ово за кухиња. (Разгледа околу) Као Венеција.

ТАША: Котор је и познат као црногорска Венеција. Један је од најбоље очуваних старих градова.

МАГДАЛЕНА: Нек си и ти нешто паметно рекла. Након овога спремите се за поглед који ће вас оставити без даха. Након кафе идемо до тврђаве Санђовани. До тврђаве има око 1400 степеника.

ПЕТАР: Actually, 1426. Као планински challenge. Awesome!

(Изговара намештајући наочаре.)

ЕНЕА: Молим?! Ово није излет него фитнес тренинг!

ТАША: А ми у штиклама...дај да их водимо на видиковац на Ловћену...гондолом, као нормални људи.

(Изговара док преврће очима)

МАГДАЛЕНА: Никако јер су скалине део аутентичног доживљаја.

ТАША: Аутентични доживљај умирања..

(Таша позива конобара)

ЕНЕА: Ко ме машеш?

МАГДАЛЕНА: Позива конобара

ПЕТАР: Могу ли ја... како се каже наплатити?

(Прилази конобар са тацном.)

МАГДАЛЕНА: Не можеш наплатити

ТАША: А не можеш ни платит. Чуш гости да нам плаћају.

(Петар је збуњен док се Магдалена и таша препиру)

ЕНЕА: То ти је црногорско гостопримство.

(Плаћају рачун и устају.)

ЕНЕА: Ја гласам за гондолу, ипак ми то звучи као бољи план.

МАГДАЛЕНА: Нема ође гласања, није ово демократија ово је организована тура.

ТАША (удахне дубоко): Хајде добро идемо на каштио...

ЕНЕА: Каштио?

ПЕТАР: Па тврђава, obviously..

(ОДЛАЗЕ. Излазе из сале, али се сцена одмах наставља.)

НАРАТОР: Уз расправе и препирке наша дружина стиже и до тврђаве Санђовани. Негде око 700 степеника касније, не 713 тачније, и пар минута одмора Магдалена наставља своју причу без краја.

МАГДАЛЕНА : Брдо Светог Ивана, у народу познатији као Санђовани (Сан Гиованни). Име му потиче од истоимене црквице која се први пут помиње 1440. године а налазила се у главној градској тврђави на самом врху, те је била посвећена св. Ивану Крститељу и служила је за потребе војске која је чувала градске зидине. На путу према врху негдје на пола пута налази се познато светиште, у старије вријеме звано Госпа од Почивала, а од друге половине 17. вјека Госпа од Здравља.. Касније имамо организовану туру бродом када ћемо обићи бококорторски залив. У близини се налазе и црква Светог Николе и катедрала Светог Трипуна.

(Долазе до Цркве Госпе од Здравља.)

ПЕТАР: Ово је црква коју си помињала?

ТАША: Јесте. Након епидемије куге 1572. године су Которани у знак захвалности израдили ову Светињу.

ЕНЕА: Нећемо прићи?

МАГДАЛЕНА: Пут је доста захтјеван. (Гледа у штикле а потом их скида.) Ту је и део бедема који се назива Мала тврђава али је степениште поприлично стрмо.

ТАША: А што је јадна, нијеси се ваљда уморила већ? А хтјела си пешке? Нису штикле измислили за пентрање по војним и историјским зидинима, но за даме.

(Настављају ка врху.)

МАГДАЛЕНА: Сматра се да је током 6. вјека римски цар Јутсинијан наредио да се изгради тврђава, коју данас посјећују многи туристи. Зна се да је током 9. века изграђена тврђава, а касније је и обнављана. Била је ту осматрачница у прошлости, баш због идеалне висине и локације, тако да су Которани на време добијали упозорења о могућим нападима.

ТАША (Вади телефон из џепа): Хајде селфиеее!

МАГДАЛЕНА (Преврће очима и смеје се): Хајде поглед је изванредан, можемо направити паузу за пар слика.

(Сви позирају. Сликају се. У току сликања Таши крену да се тресу ноге и скида и она штикле)

МАГДАЛЕНА: А што је јадна, нијеси се ваљда уморила већ? (Каже митирајући је.) Што рече, штикле су за даме, је ли? Е нека те види Стефан босу, да види и он каква си дама..

ПЕТАР: Када си рекла да полази наш брод? (Прекида их, гледајући у сат.)

МАГДАЛЕНА: У 5.

ЕНЕА: Сада је већ five thirty

МАГДАЛЕНА: МОЛИМ ПЕТ ИПО?! Полазите смјеста закаснићемо и на следећи!!!

(Трче са бине. Гасе се светла. Крај сцене.)

Сцена друга - Бококоторски залив

(Сцена се одвија на броду на који су се ликови из претходне сцене укрцали из Котора, након што су закаснили на претходни. На видеобиму се виде снимци или фотографије залива, док наратор прича о локацијама.

НАРАТОР: Полазимо из Котора. Са десне стране остаје стари град, збијен између мора и планине, баш како воле да кажу: град између дубина и висина. И није то само лепа реченица. Котор је вековима гледао у звоник, али и у хоризонт, јер су се овдје рађали поморци, капетани и трговци који су знали да живот почиње тек када се исплови. Постоји и једна стара которска легенда. Кажу да два звоника у старом граду заправо представљају два младића, заљубљена у исту дјевојку, а због ње дубоко посвађана. Бог их је, по предању, казнио. Претворио их је у камене торњеве да заувек гледају један у другог, али да се никада не додирну, да се никада више не сукобе. Зато се у Котору каже да нису све приче сретне, али су неке вјечне.

НАРАТОР: Сада полако пролазимо поред Доброте. Ово је мјесто тихих кућа и дугих фасада уз море. Доброта је некада била место капетанских породица. Легенда каже да су жене овде палиле свијеће на прозорима док су њихови мужеви били на мору. Ако би свећа догорела до краја, веровало се да ће се брод безбедно вратити кући. Зато су се прозори у Доброти гледали исто као и небо, са мало наде, али и са мало страха.

НАРАТОР: Недалеко испред нас су Вериге, такозвана врата Боке. Овдје је залив најужи. Име није случајно. По предању, баш на овом месту су се некада разапињали ланци како би се спречио улазак непријатељских бродова у унутрашњи залив. Данас се Вериге не затварају ланцима, већ погледом. Приметићете и сами да готово сви овде успоре, скоро па инстинктивно. А постоји и дубља легенда везана за овај део залива. Прича каже да је илирска краљица Теута, чија је престоница била Рисан, управо овде покушала да затвори улаз у залив масивним препрекама, како би заштитила свој град од Римљана. Рисан се и данас назива Теутин град, њено посљедње уточиште.

НАРАТОР: А сада се приближавамо једном од најпознатијих мјеста у цијелој Боки, Госпи од Шкрпјела. Мало острво, али упркос томе, оно чува огромну причу. Према легенди, два брата, рибара из Пераста, на стени у мору пронашла су икону Богородице. У знак

захвалности, мештани су вековима доносили камење и бацали га на ово место, па је тако настало вештачко острво. Зато се овде каже да ће ово острво да стоји док год људи вјерују у њега. И дан-данас се одржава обичај фашинада, када се баркама доноси камен и спушта у море око острва. Ако мало обратите пажњу, видјећете да ниједан камен није исти, баш као што нити један завет, због ког је сваки камен донешен, није исти. НАРАТОР: А са наше леве стране, тик уз обалу, мали град адмирала, Пераст. Каже се да овај градић има више цркава него улица, иако никада није имао градске зидине. То је зато што његова заштита није била у каменим бедемима, него у знању, бродовима и људима који су владали Медитераном. А Пераст крије и једну мрачнију поморску легенду. Прича се да у једном од његових многих звоника постоји „мртво звоно“, звоно које никада не би требало звонити. Веровало се да његово оглашавање доноси несрећу на мору. Постоји прича да је једном, током велике олује, управо то звоно зазвонило. Многи бродови су се насукали, а море се, како каже предање, узбунило. Управо зато су пераски звоници увек гледани са поштовањем, али и са дозом страха.

НАРАТОР: Ако погледамо поново према Госпи од Шкрпјела, одмах поред налази се острво Свети Ђорђе. Ово је такозвано острво тишине. За разлику од Госпе, Свети Ђорђе се не посећује. Кажу да ко ту дође без правог разлога, са собом са острва носи само тишину. И заиста, већ на први поглед, ово острво делује као да припада неком другом, споријем времену. Драги путници сада ћемо направити малу паузу док поред таласа уживате уз звуке црногорске музике.

НАСТУПАЈУ СОЊА И ИВАН ОСТОЈИЋ.

НАРАТОР: Пловимо даље према Рисну, најстаријем граду у Боки. Овде море изгледа посебно мирно, али крије и најдубље воде целог залива. Баш као и сам Рисан. Наизглед мирно место, а ипак, крије бурну прошлост, још из најдавнијих времена. Као што смо већ споменули, Рисан је град краљице Теуте. По легенди, када је римска опсада постала неиздржива, Теута се повукла управо овде. Кажу да је њен град био посљедње уточиште пре него што је нестала у планинама Орјена. Још једна мала, али занимљива легенда везана баш за овај крај је, да уз магистралу око Рисна, расту велики засади олеандра, црвеног и розог цвећа. Народ каже да је то цвеће краљице Теуте. Наводно су га у ове крајеве донели њени ратници, јер се отровни сок олеандра користио за премазивање стрела. Зато олеандер овде има и друго име, злојесина.

НАРАТОР: А недалеко је и Тиват. Ту се јасно види како се Бока мења.

Некада војни арсенал и лука, а данас Порто Монтенегро и једна од најпознатијих marina на Јадрану. Тиват је пример да се град може променити, али да море остаје исто, колико год деловало да је оно што је записано у камену дуготрајније од воде, немирне и

наизглед пролазне. И стари поморци су говорили да се залив мења, али да дубина увек памти ко је њоме прошао. Зато се и данас у Боки често препричава једна стара прича о морским сиренама. Веровало се да у дубинама залива живе сирене које се ноћу појављују и певају. Њихова песма није била опасна, већ је доносила срећу, али само онима који имају чисто срце и искрену намеру.

НАРАТОР: А на самом улазу у залив, пред нама се отвара Херцег Нови, град сунца и степеница. Кажу да ко савлада степенице Херцег Новог, спреман је за цели живот и било коју препреку која га чека. Град су основали краљеви, али су га обликовали уметници, морепловци и путници. Херцег Нови је и град мимозе, националног цвета Црне Горе.

Овде сваке зиме, док остатак региона још броји хладне дане, почиње пролеће пре календара, уз музику, рибу, вино и осмехе. Само мало даље је и Игало, место где море лечи. Познато по лековитом блату и води, Игало није само дестинација за одмор, већ и за опоравак. Овде се верује да море памти како да помогне.

Наратор излази на бину.

НАРАТОР: Док се полако окрећемо и поглед враћамо ка планинама, време је да вам испричам још једну кратку причу, можда и најлепшу за крај. Легенда каже да је Бог, делећи лепоте света, Црној Гори дао шаку бисера, али да се дио тих бисера просуо и у море. Тако је, по предању, настала Бока Которска, најлепша увала Јадрана. И зато се овде не каже да се Бока само гледа, Бока се памти. Јер, како воле рећи стари морнари, Бока није само мјесто. То је осјећај. Ко једном уђе у овај залив, увијек му се враћа. Ако не бродом, онда, причом.

(Одлази са бине. Гаси се светло. Враћа се на место и наставља.)

Сцена трећа – Будва

НАРАТОР: Након предивног путовања бродом. Наши туристи стижу ка Будви. На само неколико стотина метара од ужурбаних плажа Будве налази се скривени драгуљ Јадрана — острво Хаваји. Иако по имену призива Пацифик, ово мало црногорско острво нуди аутентичан доживљај Медитерана у његовом најлепшем издању. Познато и као Шкољ или Свети Никола, острво Хаваји је рајско место где се природа, историја, купање и ексклузива сусрећу.

(Улазе у салу.)

НАРАТОР: Будва, сунчано поподне, благи таласи ударају у бродић, као да га привлаче ка ривијери. Поветарац разноси мирисе Јадрана намећи наше авантуристе.

МАГДАЛЕНА (осмехнута): Добродошли у Будву! Имамо среће дан је прелеп. Тренутно се налазимо на Будванској Ривијери.

МАГДАЛЕНА (Ентузијастично): Будва је град и сједиште истоимене општине у Црној Гори. Док смо овде посетићемо Стари град изграђен од стране Млетачке Републике још у 15. веку. Према попису из 2023. године Будва је имала око 20500 становника...

ТАША (Нестрпљиво) : Ајде Острога ти не замарај људе толико. Будванска Ривијера је центар црногорског туризма, позната по прељепим пешчаним плажама, од којих је највећа Могрен, као и врхунском ноћном животу.

ЕНЕА(узбуђено): Звучи врло интересинг.

МАГДАЛЕНА (Изиритирано) : Хвала ти Ташо.

МАГДАЛЕНА : Добро запутимо се полако према Старом граду.

СВИ ОСТАЛИ (Узбуђено) : Хајдемо!

(ЧУЈЕ СЕ ПИШТАЉКА)

ПЕТЕР: Што је оно тамо?

МАГДАЛЕНА: Тамо је терен за фудбал. Вероватно се одржава неки турнир.

ПЕТЕР(збуњено): Не изгледа ми као фудбал. Делује као Сокер.

ТАША (изненађена, кроз смех): Јао чуш овога, среће ти, Сокер. Американац, док си овдје то ти је фудбал. Ипак ти нис' Пеша, ти си прави Петер

ПЕТЕР (увређено) *Преврће очима* Океј фудбал.

МАГДАЛЕНА: Хајде за мном вас двоје. Немојте да се раздвајамо.

ЕНЕА: Што је ово? Изгледа интересинг.

МАГДАЛЕНА: Ово вам је Јадрански сајам.

ПЕТЕР: Можемо ли мало обићи?

МАГДАЛЕНА: Наравно,налази се непосредно уз Словенску обалу, најпознатију плажу на црногорском приморију, у самом центру града, под палмама пружа јединствен угођај за обављање пословних и сајамских активности. Испред имате разновразне штандове на којима можете купити сувенире или шта год вам је потребно. Можемо направити паузу неких пола сата. После тога се можемо наћи код Могрена.

ТАША: Ја идем са Енеом, таман неђе и на кафу да седнемо. Чекамо вас тамо.

МАГДАЛЕНА: У реду, Петер онда иде са мном.

ПЕТЕР (Вади свеску или телефон са оловком, спреман да записује) : Причала си о Јадранском сајму?... (Петар и Магдалена напуштају салу.)

...

МАГДАЛЕНА (Изнервирано): Но где су сад ове двје требало је већ да нас чекају ође!?

ПОЗИВ

МАГДАЛЕНА: Ђе сте ви? Требало је да сте увелико ође?!

ТАША (Збуњено) : Што ти је јадна? Ми смо ту. А ђе сте ви?

МАГДАЛЕНА: Ми смо испред Могрена.

ТАША: Чуш испред. Што ћете испред долазите вамо?

МАГДАЛЕНА (уз издах): Ташо реци ми да нисте на плажу. Ми смо испред хотела Могрен.

ТАША: Нормално да смо, на плажу. Ко би нормалан на хотел помислио? Вамо је топ дођите и ви. (Музика у позадини опционално)

КРАЈ ПОЗИВА

МАГДАЛЕНА: Оне су отишле на плажу, а не до хотела...

ПЕТЕР: На плажи? Awesome. (ставља наочаре за сунце)

МАГДАЛЕНА : Нећемо се задржавати на плажи. Идемо по њих.

ПЕТЕР (Разочарано скида наочаре за сунце) : Океј.

...

МАГДАЛЕНА : Како нисам размишљала да ћеш ти ође доћ. Што радите ту?

ТАША (уређено): Како што радимо? сјели мало на пиће. Па рекла си да се нађемо на плажи?

МАГДАЛЕНА (Разочарано): Мислила сам да је логично да ћемо се наћи испред “Хотела” Могрен. Притом рекла си да идете на кафу, а не на коктели...

ТАША (Одлучно) : Па ово је “Espresso” Мартини?

МАГДАЛЕНА : Петер јесам ти рекла да се нећемо задржавати овде скини те наочаре!

ПЕТЕР (Скида наочаре)

ТАША : Немој бити таква морамо се мало и опуштити.

МАГДАЛЕНА: Хајдемо овако. Након што обиђемо Стари град можемо сјести на неку свирку, АЛИ тек након што обиђемо стари град и испричамо и нешто едукативно о њему.

ТАША (Изненађена) : Договорено шефе.

(Устаје и пружа јој руку. Након што се рукују крећу за Магдаленом у обилазак старог града.)

Шетају од Могрена ка старом граду

МАГДАЛЕНА : Са наше десне стране налази се статуа Балерине. Иза ове статуе крије се прича о љубави између ђевојке и морнара која је била спречена због недостатка новца. Статуа је оригинално направљена 1965. године од стране београдског вајара Градимира Алексића. Модел за ову скулптуру била је атлетичарка из клуба Војводина, Новосађанка, Олга Каливода.

(Студенти сликају)

МАГДАЛЕНА : Хајмо људи, за мном. Испред нас налази се главни трг. Овде се организују разни догађаји музичке и културне природе. Овде се такође налази и сам улаз у Стари град. Током копања темеља за хотел Авалу, који можете видјети са наше леве стране, пронађени су остаци некрополе из хеленистичког и римског периода. У овој некрополи пронађене су разне драгоцености попут оружија, златног и сребрног накита.

ПЕТАР: Можемо ли то видети?

ТАША: Данас су изложене у музеју старог града. Најстарији део датира из периода IV вјека пре нове ере.

МАГДАЛЕНА: Идемо даље, за мном.

(Сигнализира руком да је прате)

МАГДАЛЕНА: Дакле ово је главна капија Старог града, једна од укупно пет. Она потиче из IV вјека пре нове ере, заједно са још три капије. Пета је изграђена за вријеме Аустроугарске, као директан улаз у војну болницу. По овоме знамо да је овај део Старог града датира још из доба Античке Будве.

ТАША: Претрпео је велику штету када се догодио земљотрес 1979. године, али је успео да се обнови и одржи свој венецијански стил, уске улице, камене грађевине. Хајмо овуда ка Цитадели.

СТУДЕНТИ (Фотографишу. Пењу се на Цитаделу и разгледају.)

МАГДАЛЕНА : Друштво ово је Цитадела. Средњовековна тврђава Свете Марије у Будви, познатија као Цитадела, изграђена је 840. године. Од првобитне грађевине, до данас су остали сачувани само северна кула и северни источни зидови. У историјским изворима први пут се помиње 1425. године. Изграђена је како би се Будва заштитила од напада са мора. Из тог разлога су је у прошлости често називали чуварем Будве. Аустроугарска касарна -осим за смештај војника својевремено је служила и као затвор.

ТАША: Острога ти, не замарај људе. Разумјете ли све што је рекла?

(Студенти збуњени одмахују главом.)

ЕНЕА: Касарна?

ТАША: Дакле, старо утврђење Будве. Саграђена је као тврђава Каштел, остаци цркве Санта Марија ин Кастело - црква је данас готово потпуно уништена. Данас је називамо Цитадела. Први пут се помиње 1425. године. Библиотека која се налази на другом спрату и важи за једну од најпризнатијих библиотека те врсте на Балкану. Дуги низ година била је државно власништво, а данас је у приватном власништву уз музејске и угоститељске садржаје. Јел достааа сада, закаснићемо на концерт?!!

(Одвлачи Магдалену а за њима се упуте и студенти.)

ДАМЈАН И КОНСТАНТИН КНЕЖЕВИЋ НАСТУПАЈУ

1. Макадам - Балерина
2. Владо Георгиев - Лажљива
3. Сергеј Ћетковић - Пусти проблем
4. Кнез - Да л' си икада

КРАЈ СЦЕНЕ. Гасе се светла

(Излазе водитељи)

Матија: Захваљујемо се нашем колеги Дамјану и његовом оцу на овој невероватној атмосфери вечерас.“

Јана: Хвала им што су својим музичким извођењем улепшали ово вече.

Матија: Знаш, док смо припремали ово вече, стално сам размисљао о томе... Одакле једном народу таква снага да кроз векове остави тако дубок и неизбрисив траг у историји?

Јана: Знаш како је рекао британски премијер. Црна Гора је мали народ са великим памћењем. Њени људи никада нису заборавили да су слободни, чак и када су били опкољени.

Матија: Истина. Кад погледаш све те битке и векове, схватиш да њихова историја није историја освајања, већ историја отпора.

Јана: Управо тако. И у том непрестаном пркосу јачима од себе, они су сачували нешто што многи већи народи изгубе - достојанство.

Матија: И то је прича коју вечерас причамо. Ако је неко мислио да је вечера већ завршена...

Јана: Преварио се – тек сада долази главно јело.

Матија: А ми вас остављамо да уживате у укусима црногорске традиције.

Главно јело - 22:30ч (У трајању од 45 минута)

IV Сцена- Подгорица и Цетиње

НАРАТОР: Следећи дан, наша дружина упутила се ка Подгорици. Пре Подгорице, Таша је своје нове пријатеље одвела на Мост на Ђуђевића Тари и до Биоградске Горе. Ђуђевића Тара је мјесто у средишњем току ријеке Таре у Црној Гори, близу Жабљака, где је породица Ђуђевић око реке имала имање и бавила се сточарством. По њима је и цели тај крај назван Ђуђевића Тара, а временом је у близини подигнуто и истоимено насеље. Мост је изграђен 1940. године, али је због другог светског рата срушен пре него што је пуштен у рад. Био је највећи друмски, бетонски мост у Европи, а распон од 116 метара његовог првог лука био је највећи на свету и за његову изградњу је морала бити подигнута највиша дрвена скела. Мост је обновљен и 1946. пуштен је саобраћај. Национални парк Биоградска гора основан је 1952. године. Најзначајнија природна вредност овог националног парка је прашума Биоградска гора, која заузима површину од 1.600 хектара, једна је од три последње прашуме те врсте у Европи. Има карактер строго заштићеног резервата. У срцу прашуме налази се Биоградско језеро, највеће и најпознатије у низу ледничких језера на подручју националног парка. Биоградска гора с правом носи епитет исконске прашуме на Европском тлу. А кад с јесени крене да опада лишће са столетних букових стабала, призори постају бајковити. Затим, Скадарско језеро - пуно острва и полуострва на којима се налазе трагови историје и вриједна културна баштина: Жабљак (15. в.) - пријестоница некадашње Зете, Лесендро - тврђава на стијени усред језера, тврђава Грможур. Бистра вода и очувани амбијент омогућили су развој изузетно богатог екосистема. Ово је једино станиште пеликана на југу Европе.

(Таша и студенти стоје на тргу. Петар снима телефоном.)

ЕНЕА: Престани да снимаш, изгледаш као да си први пут изашао из куће.

ПЕТАР: Снимам за мајку. Ако не види трг, мислиће да смо на паркингу.

ТАША: Ово је Трг независности. Све се овдје дешава – концерти, дочеци спортиста, љетњи програми.

(Прилази Магдалена.)

МАГДАЛЕНА: И све се завршава овдје, чак и кад не планираш.

ПЕТАР: Значи централна тачка.

МАГДАЛЕНА: Тачно. Подгорица није монументална, али је жива. Град сусрета, не разгледница.

(Шетња.)

ЕНЕА: Нисам очекивала ријеку овако близу центра.

МАГДАЛЕНА: Морача је природна граница града. Брза, дубока, хладна.

ТАША: Подгоричани је воле, поштују - нико се овдје не прави паметан с ријеком.

ПЕТАР: А мост?

МАГДАЛЕНА: Миленијумски. Симбол савремене Подгорице. Спаја стари и нови дио града.

ЕНЕА: Дјелује као град у транзицији.

МАГДАЛЕНА: То је најбољи опис.

(Улазе у Стару Варош. Улица је ужа, бука града је пригушена.)

ЕНЕА: Ово ми је скроз други град.

МАГДАЛЕНА: И јесте. Стара Варош је најстарији дио Подгорице. Овдје се град стварно формирао.

ПЕТАР: Из ког периода је ово?

МАГДАЛЕНА: Углавном из османског периода, од 15. вијека па надаље. Подгорица је тада била трговачко и занатско мјесто.

ТАША: И зато су улице уске, нису прављене за аутомобиле, него за људе, коње и робу.

ПЕТАР: А она кула?

(Заустављају се.)

МАГДАЛЕНА: Сахат-Кула је подигнута у 17. вијеку. Била је симбол града и оријентир – по њој се мјерило вријеме, али и свакодневни живот.

ЕНЕА: Значи, ако закасниш, нема изговора.

МАГДАЛЕНА: Нема. Чак су се и капије града некад затварале по сату.

(Настављају низ улицу, чује се вода.)

ЕНЕА: Чујем ријеку.

МАГДАЛЕНА: То је Рибница. Мања ријека, али историјски јако важна. Овдје се некад одвијао трговачки живот.

ТАША: Ту су се људи састајали, размјењивали робу, вијести... све.

ПЕТАР: А мост?

МАГДАЛЕНА: Мост на Рибници, један од најстаријих у Подгорици. Постоји још из римског периода, касније је дограђиван.

ЕНЕА: Значи старији и од Сат куле?

МАГДАЛЕНА: Много старији од Сахат-Куле. Овдје се спајала Стара Варош са остатком града.

(Силазе низ камене степенице.)

ТАША: Ово су Скалине.

Маша: Јесте. Скалине су камене степенице које воде ка Рибници. Једно од најаутентичнијих мјеста у граду.

ТАША: Нема их у туристичким брошурама колико заслужују.

МАГДАЛЕНА: А управо овдје се види прави ритам старог града – вода, камен, људи.

ЕНЕА: Ово ми дјелује баш искрено.

МАГДАЛЕНА: Стара Варош, Рибница и Скалине нису прављене да буду лијепе, него да буду функционалне. Зато су и данас посебне.

ТАША: Подгорица је најискренија тамо где се најмање труди.

(Кратка пауза, настављају шетњу.)

(Улазе у позориште.)

МАГДАЛЕНА: Нисам знала да је позориште дио туристичке туре.

ТАША: Јесте кад хоћеш да покажеш дух града. ФИАТ фестивал, гостовања, смотре... Хајде закаснићемо и на аутобус.

(Стижу у Цетиње.)

ЕНЕА: Као да смо успорили. Like slow motion.

МАГДАЛЕНА: Цетиње не трчи. Ово је историјска пријестоница Црне Горе.

ТАША: И културна.

(у позадини иде манастир)

МАГДАЛЕНА: Цетињски манастир, духовни и историјски центар.

МАГДАЛЕНА: Цетиње не трчи. Ово је историјска престоница Црне Горе.

ТАША: И културна.

(у позадини се види манастир)

МАГДАЛЕНА: Цетињски манастир, духовни и историјски центар.

ПЕТАР: (Снима или фотографише, фасциниран, у благом трансу.)

ЕНЕА : (Спусти му руку како би спустио телефон, онако пријекорно).

Мама је говорила како се на оваквим мјестима не понашаш као туриста!

МАГДАЛЕНА: Тако је. Ође долазиш са поштовањем. Ође много цијене духовни живот. (Благи заокрет у мјесту, хвата се за торбу или цегер да нађе мараме)

ПЕТАР : (Престаје да снима, разгледа).

(Магдалена одушевљено вади мараме из торбе / цегера, пружа једну Таши, другу Енеи, трећу оставља себи. Енеа збуњено шири мараму.Објашњавају јој зашто се носи и како да је стави. Наставља се тура. Налазе се у Цетињу, код амбасада и Биљарде. У позадини фотографије.)

МАГДАЛЕНА: Овдје су некада биле стране амбасаде...Русије, Француске, Италије...

ПЕТАР: Мали град, а дипломатски центар.

МАГДАЛЕНА: Цетиње је имало европски значај.

ТАША: И још увијек носи тај став.

(Стају испред зграде.)

МАГДАЛЕНА: А ово је Биљарда.

ЕНА: Зашто се зове Биљарда?

МАГДАЛЕНА: Зато што је Његош 1840. године набавио из Аустрије. Тај сто је био смјештен у највећој просторији на горњем спрату резиденције, гдје је Његош проводио вријеме играјући билијар, због чега је народ палату назвао по тој просторији – "билијарда". Први на овим просторима. Али ипак, ова зграда није служила само за игру.

ПЕТАР: Него?

МАГДАЛЕНА: Биљарда је била резиденција, државна канцеларија, културни центар и мјесто политичких одлука.

ТАША: Све у једној згради.

МАГДАЛЕНА: Данас је музеј посвећен Његошу – његовом животу, дјелу и времену.

ЕНЕА: Шта се унутра може видјети?

МАГДАЛЕНА: Његове рукописе, личне предмете, оружје, портрете, као и документа која показују како је Црна Гора функционисала у 19. вијеку.

ПЕТАР: Значи није само пјесник.

МАГДАЛЕНА: Није. Био је владика, владар и мислилац. Његош је темељ црногорске културе и идентитета.

ТАША: И Цетиња.

ПЕТАР: Ово је први пут да га разумијем више неко неку легенду.

(Прекид сцене)

Димитрије Петровић наступа са стиховима из “Горског вијенца” одломак “Сан Вука Мандушића”

Након тога, на сцену излазе Вук Радосављевић(гуслар) са певачима и употпуњавају доживљај

(Наставак сцене)

(Након тога сцена, трг, музика – цетињско културно љето)

ЕНЕА: Занимљиво је овде. Много мирно, али фино. А шта се тамо дешава? Опет свирка?

МАГДАЛЕНА: Цетињско културно љето...Позориште, музика, изложбе и још по нешто...

ПЕТАР: Чини се да има садржаја овде, иако није превише велико место.

ТАША: Као и цијела Црна Гора... Мала, али препуна ствари за доживјети и обићи. Богата на свој начин.

ЕНЕА: Сад ми има смисла све што су наши причали.

ПЕТАР: И још више има смисла оно што нису знали да објасне.

МАГДАЛЕНА: Оћете ли да посјетимо и Цетињско културно љето?

ТАША: Ја бих стварно вољела, али већ је касно, мора неко баби помоћи и са славом.

ПЕТЕР : Овдје је amazing.

ЕНЕА : Уеах. Штета што је сада крај пута!

ТАША: А чуш крај пута! Па таман посла да вас пустим да идете тако неснађени! Што би баба и ђед рекли да вас не угостим, поготово сад за славу? И то морате виђети.

МАГДАЛЕНА: Идете ви лијепо сада са нама назад на Жабљак, да искусите до краја шта је Црна Гора.

ТАША: А и да окусите нешто. Ред би био и ви нормално нешто да поједете.

НАРАТОР: У повратку, Магдалена је дружини причала и о местима које још нису посетили. УЛЦИЊ - Град и сједиште истоимене општине. Настао је у 5. вијеку пре нове ере као једно од најстаријих насеља на јадранској обали. Римљани су га заузели 163. године пре нове ере од Илира. Поделом Римског царства, био је део Византије и Краљевине Србије у средњем веку све док га није заузела Млетачка република 1405. За Улцињ се везује и легенда да је Мигел Сервантес, аутор Дон Кихота, био заробљен у Улцињу и да му је то заточеништво заправо остало у лепом сјећању. Улцињ и само то искуство касније му је послужило за мотиве у много његових дјела. БАР - такође град и сједиште истиме општине. Лука Бар је највећа црногорска лука. Бар је веза Црне Горе са свијетом, јер је гранична општина, која је Јадранским морем везана са Италијом. Стари Бар, помиње се у документима који потичу

из 10. вијека. И поред многих земљотреса и ратова, сачувани су остаци зидина и тврђава са којој је предиван поглед на цијели град и околину. У барском насељу Мировица налази се и симбол Бара. Стара маслина за коју се верује да је најстарије стабло своје врсте у Европи и једно од најстаријих у свету. Налази се у граду Бару у Црној Гори и 1957. године заштићено је законом и проглашено за споменик природе. Једно је од најзначајнијих природних добара у Црној Гори. За Маслину се везује легенда да су се испод ње мириле завађане породице. Ко се испод ње помирио, имао би мир и благостање, као и неку врсту заштите.

КРАЈ СЦЕНЕ. КРАЈ ЧИНА.

Јана: Говорећи о Црној Гори, не можемо а да се не осврнемо на оно најчвршће што она има - а то је карактер њеног народа.

Црногорац је одрастао са пушком и са

крстом. Његов живот био је стална стража.

Рат за њега није био изузетак, већ начин опстанка. У Црној Гори слобода није

сматрана за дар, већ као дуг који се стално мора отплаћивати крвљу. И зато је сваки човек био војник, а свака кућа тврђава. У тој

земљи части, храброст и поштење су били једина права валута.

Матија: Морам признати да је то Мери Дарам одлично рекла, и зато нека нас ове снажне речи подсети на вредности које трају и данас. У то име, настављамо наше вече уз песму, добро расположење и десерт.

Десерт и томбола - 23:30 (У трајању од пола сата)

III ЧИН

I Сцена - Жабљак - Слава

НАРАТОР: Ђурђевдан. Сунчано подне, у кући у Жабљаку од раног јутра се спрема слава. Магдалена и Таша помажу баки док објашњавају странцима значење славе. Магдалена доноси свећу и ставља је на средину стола. Док ђед устаје са столице и гледа кроз прозор. Баба улази за Магдаленом носећи тањире.

БАБА: Ма мак'се јадан са тог прозора ко ће ти доћи овако рано.

(Улазе Петар и Енеа и сликају сто.)

ЂЕД: гледам какав је дан. Нема кише на видику значи биће плодна година.

(Прилази столу и куца о дрво.)

МАГДАЛЕНА (објашњава): Народно вјеровање је да ако пада киша на овај дан, лето ће нам бити сушно. А ђед куца, да не урекне.

(Баба прилази да види и она кроз прозор.)

ЂЕД: А Таша још спава је ли?

БАБА: А што нам је с капијом? Зарђала јесте, а нијеси морао за славу баш склањат..

(Грди деду који скочи да погледа кроз прозор.)

ЂЕД: А није ваљда? Она ће да ми се удаје а још није умрла!

МАГДАЛЕНА(шапуће): Мора да је онај из Будве

ПЕТАР: Шта ће капија у Будви?

(Магдалена га удара по руци, да би га ућуткала)

МАГДАЛЕНА: Ма устала је дједе, ено спрема у кухињи колаче. ТАШОО!

(Дозива је, Таша стиже до сцене)

ТАША: Што је било? Зашто се дерете?

МАГДАЛЕНА: Неко вам је скинуо капију!

(Каже смејући се.)

ПЕТАР: У БУДВИ ЈЕ

ЕНЕА: Зашто је неко украо капију?

БАБА: Ма не дјецо то је стари народни обичај. На кућама се скида капија, ђе има млада ђевојка спремна за удају. Капија је симбол препреке њеног одласка из куће.

ДЈЕД (гунђа): Ко је тај? Нешто нам нијеси рекла? Зар на славу да сазнајем?

БАБА: У праву си, слава је зато остави ђевојке на миру.

(Таша одлази у кухињу смешкајући се.)

ДЈЕД: Ђе је побјегла сад? Враћај се овамо! Нијесмо завршили!

(Враћа се из кухиње са погачом/ражаним хлебом)

ТАША: Ево дједе уместо што ме стално кудиш, пробај, сама сам јутрос правила. Сад ће и гости, причаћемо о капији касније. Тај што је скинуо и вратиће је, не бој се.

ПЕТАР: А што је то?

МАГДАЛЕНА: Славски колач. На дан славе се на јутарњу литургију носи у цркву, да га свештеник освешта и полије водим или вином и ломи. Ломи се у облику крста и симболизује Исусову жртву.

(Чује се звоно на вратима.)

НАРАТОР: У малу кућицу на Дурмитору стижу и први гости..

(Дјед иде на врата да прими госте.)

ДЈЕД: Ахх кумашинее, добродошао!

КУМОВИ: СРЕЋНА СЛАВА ДОМАЋИНЕ!

(Баба са стола узима послужавник са житом и вином. Гости улазе, а Таша и Магдалена објашњавају странцима процедуру уласка гостију.)

ТАША: Сад улазе дједови кумови. Љубе се и честитају славу свим укућанима. По обичају се на славу доноси вино.

МАГДАЛЕНА: Вино се у нашим крајевима и даље доноси домаће. Мада се сматра да вино није као из Библије. Јер данашње садржи алкохол и адитиве.

ТАША: Након тога, бака их дочекује са житом и вином.

ЕНЕА: Зашто жито и вино?

МАГДАЛЕНА: Жито симболизује вечни живот, смрт и васкрсење. Вино представља Исусову крв.

ТАША: Дјед ће сада да упали и славску свећу, која се на крају гаси истим вином тако што се кашичицом вина прелије восак и остави да се угаси.

(Гости долазе и до Таше, честитају и њој и седају за сто. Дјед пали свећу и седа на чело стола.)

МАГДАЛЕНА: Некада је богата гозба трајала по читаву седмицу дана све док није књаз Данило 1855. законом забранио прекомјерне трошкове на дан крсне славе.

(Енеа примети икону.)

ЕНЕА: Каква је ово слика?

МАГДАЛЕНА: Није слика него икона. Приказује светитеља, светог Георгија, оне помажу верницима да се молитвено обрате приказаном светитељу.

ЕНЕА: Јел он то убија змаја?

ТАША: Свети Ђорђе је симбол вере. 303. године је организован прогон хришћана. Ђорђе је храбро говорио против оваквог односа према хришћанима и том приликом завршава у тамници где бива мучен, али Ђорђе одбија да се одрекне вере.

ПЕТАР: со брутал! Страшно. Само због вере?

ТАША: Тако је, како би се одрекао вере. Када су видели да је преживео наставили су да га муче, чак су покушали и магијом.

ЕНЕА: Као вештице?

ТАША: Тако некако. Када је преживео и то. Одлучили су да га погубе и зато се 6. маја слави Ђурђевдан.

ПЕТАР: А змај?

ТАША: Св. Ђорђе се на иконама приказује као војник да би се приказала његова храброст, а змај- није змај већ аждаја симболизује многобоштво.

ДЈЕД: Него Ташо, шта би са оним испитом.

ТАША: Чекај да проверим

(Таша гледа у телефон, хвата се за главу и седа на столицу.)

ТАША: Јао изашли су ми резултати испита из Анимације. Не смем да их отворим.

МАГДАЛЕНА: дај ми ја да видим.

(Гледа резултате и смеје се.)

ТАША: Јао знала сам..

(Спушта главу.)

МАГДАЛЕНА: Ма десет си добила!

ТАША: Ето видите да учим и ја нешто!

(Дјед се осмехну па на сто извади ракију.)

Дјед: Е сад да наздравимо!

КРАЈ СЦЕНЕ. КРАЈ ЧИНА. КРАЈ ПРЕДСТАВЕ.

Финансијски извештај

РЕДНИ БРОЈ	НАМИРНИЦА	ЈЕДИНИЦА МЕРЕ	КОЛИЧИНА
1	БЕЛО БРАШНО	КГ	13
2	БИБЕР	ГР	400
3	БЛИТВА	КГ	3
4	ЛОСОС	КГ	12
5	ЧЕРИ ПАРАДАЈЗ	КГ	9
6	ЧЕВСКИ СИР	КГ	10
7	ЦИМЕТ	ГР	30
8	ДИМЉЕНИ ШАРАН	КГ	2
9	ДИЊА	КГ	6
10	МИКРО БИЉКЕ	КОМ	10
11	ГАУДА	КГ	10
12	ЈАЈА	КОМ	135
13	КАЈМАК	КГ	20
14	КАПАР	КГ	2
15	КАРАНФИЛИЋ	ГР	30
16	КИСЕЛА ВОДА	Л	4
17	КИСЕЛИ КРАСТАВЦИ	КГ	12
18	КРОМПИР	КГ	50
19	КУКУРУЗНО БРАШНО	КГ	2,5
20	КВАСАЦ	ГР	300
21	ЛИМУН	КГ	6
22	ЛОЛО РОСО	ГР	500
23	ЛУК ЦРВЕНИ	КГ	5
24	МАЈОНЕЗ	КГ	20
25	МАСЛИНОВО УЉЕ	Л	3
26	МЛЕКО	Л	6
27	МЛЕВЕНО МЕСО	КГ	8
28	ЊЕГУШКИ ПРИШУТ	КГ	24
29	ОРАСИ	КГ	3
30	ПАРАДАЈЗ СОК	Л	3
31	ПЕРШУН ЛИСТ	КГ	2
32	ПРАЗИЛУК	КГ	16
33	ПРЕЗЛА	КГ	10
34	РАКИЈА ШЉИВА	Л	3
35	ШАМПИЊОНИ	КГ	6
36	ШАРГАРЕПА	КГ	16
37	ШПАГЕТЕ	КГ	8
38	ШЕЋЕР	КГ	4
39	СУВЕ ШЉИВЕ	КГ	4
40	СОЛ	КГ	2
41	СЕНФ	КГ	2
42	СВИЊЕТИНА КАРЕ	КГ	35
43	ТИКВИЦЕ	КГ	5
44	ТИМИЈАН	ГР	400
45	СУНЦОКРЕТОВО УЉЕ	Л	20
46	ВАНИЛ ШЕЋЕР	ГР	300
47	МАСЛИНЕ	КГ	5

ПРИХОДИ ОД СПОНЗОРА		
НАЗИВ ФИРМЕ	ВРЕДНОСТ	РАЧУН/КЕШ
DIVA VODA	100.000 динара	РАЧУН
PHI ACADEMY	100.000 динара	КЕШ
GALENS INVEST	30.000 динара	КЕШ
AURELIAN CONSULTING	25.000 динара	РАЧУН
CONCRETE PROTECT	20.000 динара	РАЧУН
CITY TAXI	15.000 динара	РАЧУН
ČLANOVI NACIONALNOG SAVETA CG	14.000 динара	КЕШ
URBANA BAŠTA	13.000 динара	КЕШ
BRVENIK INVEST	10.000 динара	РАЧУН
MIKROMARKET	10.000 динара	РАЧУН
WORLD TRAVEL	5.000 динара	РАЧУН
УКУПНО ПРИХОДА ОД СПОНЗОРА	342.000 динара	

ПРИХОДИ ОД УЛАЗНИЦА			
УКУПНО УЛАЗНИЦА	ГРАТИСИ	РЕЗЕРВИСАНО	ЦЕНА УЛАЗНИЦЕ
232	67	165	2.000 динара
УКУПНИ ПРИХОД ОД УЛАЗНИЦА		330.000 динара	

ОСТАЛИ ПРИХОДИ	
КУТИЈА ЗА ДОНАЦИЈЕ НА УЛАЗУ ЗЛАТНЕ ДВОРАНЕ	23.000 динара

УКУПНИ ПРИХОДИ	
ОД НОВЧАНИХ СПОНЗОРА	342.000
ОД УЛАЗНИЦА	330.000
ОСТАЛО	23.000
УКУПНО ПРОХОДА (СПОНЗОРИ, УЛАЗНИЦЕ, ОСТАЛО)	695.000 динара

РОБНИ СПОНЗОРИ	
МЕСАРА ШТРАНД	15 КГ СВИЊСКОГ ЛАКС КАРЕА
СТЕЛЛА ПРИНТ	250 КОМ УЛАЗНИЦА И 50 КОМ ПОСТЕРА А4 ФОРМАТА
ПЕТКОВИЋ ДРАГИЦА, РИБЉА ПИЈАЦА	ТИКВИЦЕ, ШАРГАРЕПА, САЛАТА, ПАРАДАЈЗ СОК, КРОМПИР, РОТКВИЦЕ, ПРАЗЛУК, КУПУС, ЧЕРИ
САРИЋ МИЛОРАД, КВАНТАШКА ПИЈАЦА	ДВА ЦАКА КРОМПИРА

РАСХОДИ		
СВРХА РАСХОДА/ФИРМА	ИЗНОС	НАЧИН ПЛАЋАЊА
МЕСАРА ШТРАНД	91.200 динара	КЕШ
МЕТРО	76.000 динара	КЕШ
САЛАШ 138	1.350 динара	КЕШ
РОШТИЉ	38.000 динара	КЕШ
РИБАРНИЦА	32.860 динара	КЕШ
ДЕКОРАЦИЈА	23.400 динара	КЕШ
КАЈМАК	30.000 динара	КЕШ
ПИЈАЦА	30.000 динара	КЕШ
ШТАМПА	10.500 динара	КЕШ
ПИЋЕ	7.500 динара	КЕШ
ПЕКАРА	8.100 динара	КЕШ
ВЕНЧАНИЦА	4.000 динара	КЕШ
АПOTEKA	1.300 динара	КЕШ
ЛИДЛ	2.186 динара	КЕШ
ИДЕА	1.100 динара	КЕШ
ФОТО ВИДЕО НИКОН КОВИЉ	14.500 динара	КЕШ
IN VIVO PRODUCTION	58.500 динара	КЕШ
ТРОШКОВИ ПИЋА АМБАСАДЕ	17.000 динара	КЕШ
ДНЕВНИЦЕ ЗА КОНОБАРЕ	22.000 динара	КЕШ
ТРОШКОВИ ПРЕВОЗА ЗА КУД	8.000 динара	КЕШ
КИНЕЗИ	3.500	КЕШ
МЕРЕ ПРОДАВНИЦА	9.541	КЕШ
МАКСИ	15.221	КЕШ
ГОРИВО	15.000 динара	КЕШ
ТРОШКОВИ ПАРКИНГА	2.000 динара	КЕШ
ОСТАЛИ ИЗДАЦИ	3.000 динара	КЕШ
УКУПНО РАСХОДА	525.758 динара	

УКУПНИ ПРИХОДИ	695.000 динара
-----------------------	-----------------------

УКУПНИ РАСХОДИ	525.758 динара
ПРОФИТ	169.242 динара

Све донације су регулисане уговорима. Новчани износ од 169.242 динара је упућен Удружењу за Вилијамсов синдром, а сав предвиђен вишак хране упућен је Новосадском хуманитарном центру.

Реализацијом овог хуманитарног догађаја остварен је принос од 169.242 динара. Од донација и продатих улазница остварен је допринос од 695.000 динара, утрошено је 525.758 динара.

ДОНАЦИЈЕ ЗА ТОМБОЛУ		
РЕДНИ БРОЈ	ДОНАТОР	ДОНАЦИЈА
1	MODENA TRAVEL	Put u severnu Italiju za dvoje
2	Sher Spa	Masaža i tretmani 2h
3	Sher Spa	Masaža i tretmani 2h
4	Sher Spa	Masaža i tretmani 2h
5	Sher Spa	Masaža i tretmani 2h
6	Sher Spa	Masaža i tretmani 2h
7	Sher Spa	Masaža i tretmani 2h
8	Vinarija Deurić	Boca vina
9	Vinarija Deurić	Boca vina
10	Vinarija Deurić	Boca vina
11	Vinarija Deurić	Boca vina
12	Vinarija Deurić	Boca vina
13	Vinarija Deurić	Boca vina
14	Vinarija Deurić	Boca vina
15	Pizza Ciao	Vaučer za porodičnu Capricciosa
16	Pizza Ciao	Vaučer za porodičnu Capricciosa
17	Pizza Ciao	Vaučer za porodičnu Capricciosa
18	Pizza Ciao	Vaučer za porodičnu Capricciosa
19	Galerija Matice srpske	Vaučer za obilazak uz kustosa
20	Hotel Kraljevi Čardaci	Wellness&Spa za dvoje
21	Padel sajam	Jedan termin
22	Berberaj	Šišanje
23	Berberaj	Šišanje
24	Destilerija Hubert	Boca rakije
25	Destilerija Hubert	Boca rakije
26	Destilerija Hubert	Boca rakije
27	Gradsko zelenilo	20 cvetnih aranžmana
28	Elena Nikolić	Šminkanje
29	Crveni gavranovi	Boca rakije

Медијски извештај

Датум: 04.02.2026.

Инстаграм страница за догађај

Линк: <https://www.instagram.com/reel/DUV993ZiJzb/?igsh=dXFtYnY4cHdmMGJp>

Тикток страница за догађај

Линк: <https://vt.tiktok.com/ZSuNv2Rus/>

Датум: 05.02.2026.

Инстаграм страница за догађај

Линк: <https://www.instagram.com/p/DUXtOBTiE1j/?igsh=dmhidjdzcHN4cnQ2>

Фацебоок страница за догађај

Линк: <https://www.facebook.com/share/p/189wMP2psj/?mibextid=wwXIfr>

Датум: 06.02.2026.

Инстаграм страница департмана за географију, туризам и хотелијерство

Линк: <https://www.instagram.com/reel/DUacQhkCqIM/?igsh=bjZhZjFyMGNiYzMz>

Фацебоок страница департмана за географију, туризам и хотелијерство

Линк: <https://www.facebook.com/share/r/18HYCc9CoM/?mibextid=wwXIfr>

Тикток страница департмана за географију, туризам и хотелијерство

Линк: <https://vt.tiktok.com/ZSuN7TDEh/>

Датум: 14.02.2026.

Инстаграм страница за догађај

Линк: <https://www.instagram.com/reel/DUvNDdeiMQ5/?igsh=MWY2bjc5b2ZtOXp6MQ==>

Датум: 21.02.2026.

Медији: Мој Нови Сад

Линк: <https://www.mojnovisad.com/vesti/studenti-pmf-a-organizuju-dva-humanitarna-dogadjaja->

Studenti PMF-a organizuju dva humanitarna događaja u martu

Studenti Prirodno-matematičkog fakulteta organizuju tematske humanitarne događaje koji će se održati na 4. i 10. marta sa početkom u 19.30 časova, u restoranu Zlatna dvorana u okviru Novosadskog sajma.

Sad) biće održan tematski događaj pod nazivom "Hakuna Matata – idemo u Afriku".

Program počinje u 20 časova, dok je prijem i okupljanje gostiju planirano u periodu od 19.30 do 20 časova.

Događaj organizuju studenti Departmana za geografiju, turizam i hotelijerstvo, u okviru nastavnih aktivnosti na predmetu Animacija u turizmu, u saradnji sa predmetnim profesorima.

– Kroz tematski osmišljen program, događaj ima za cilj povezivanje edukativnih sadržaja sa kreativnim pristupom u turizmu, kao i podsticanje društveno odgovornog angažovanja. Manifestacija ima humanitarni karakter, a sva prikupljena sredstva biće namenjena Udruženju "Multiart", koje se bavi podrškom i razvojem kreativnih i inkluzivnih programa – poručili su organizatori.

Cena ulaznice iznosi 2.000 dinara, a u cenu su uključeni večera i učešće u tomboli, dok piće nije uračunato.

Tematski događaj "Montenegro – priča koja traje"

Studenti Departmana za geografiju, turizam i hotelijerstvo utorak, 10. marta, na gore pomenutoj lokaciji biće održan tematski događaj "Montenegro – priča koja traje".

Program počinje u 20 časova, dok je prijem i okupljanje gostiju planirano u periodu od 19.30 do 20 časova.

– Cilj događaja je povezivanje teorijskih znanja sa praktičnim iskustvom, uz promovisanje kulturnih vrednosti i društveno odgovornog delovanja. Manifestacija ima humanitarni karakter, a sva prikupljena sredstva biće namenjena Udruženju za Vilijamsov sindrom, koje pruža podršku, informacije i pomoć osobama sa ovim sindromom i njihovim porodicama – naveli su organizatori.

Cena ulaznice iznosi 2.000 dinara, a u cenu su uključeni večera i učešće u tomboli, dok piće nije uračunato.

Датум: 26.02.2026.

Медији: РТВ

Емисија: Јутарњи програм уживо

Линк: https://youtu.be/QGQtSZpUOr8?si=mYTk_sSr5tJOnQ

Датум: 04.03.2026.

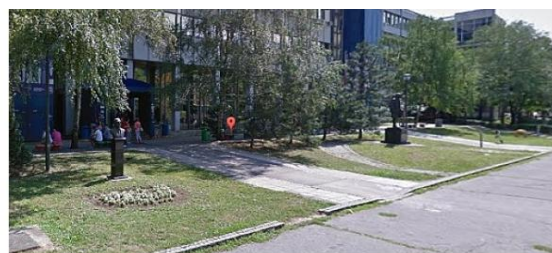
Медији: Наслови.нет

Линк: <https://naslovi.net/2026-03-04/novisad-com/studenti-pmf-a-organizuju-humanitarnu-akciju-namenjenu-udruzenju-za-vilijamov-sindrom/41430422>

Наслов: Студенти ПМФ-а организују хуманитарну акцију намењену Удружењу за Вилијамов синдром

Студенти PMF-a organizuju humanitarnu akciju namenjenu Uдружењу за Vilijamov sindrom

Ovaj tematski događaj biće održan večeras u restoranu Zlatna dvorana u sklopu Novosadskog sajma. Početak je u 20 časova.

Projekat ima za cilj prikupljanje sredstava od svih prodatih ulaznica i sponzora za humanitarnu organizaciju Uдруženje za Vilijamov sindrom.

Akciju organizuju studenti u okviru predmeta Animacija i logistika u turizmu i hotelijerstvu, što je i praktičan deo ispita. Do sada su studenti organizovali 57 ovakvih događaja (<http://www.dgt.uns.ac.rs/animacija-u-turizmu/>) u prethodnih 20 godina, na kojima su predstavili različite narode, države, kao i njihove turističke vrednosti i ponudu, a takođe realizovali su i mnogobrojne programe za decu i odrasle.

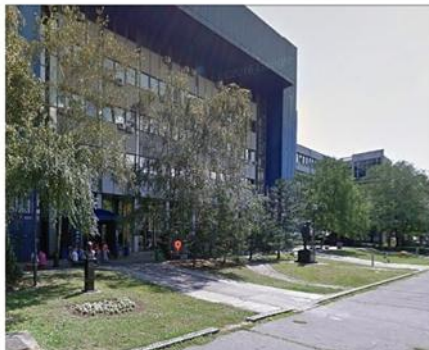
Događaj su podržale ambasade Alžira, Tunisa, Egipta, Konga i Maroka i njihovi ambasadori će biti prisutni na samom događaju.

Датум: 04.03.2026.

Медији: Вести.рс

Линк: <https://www.vesti.rs/Razno/Studenti-PMF-a-organizuju-humanitarnu-akciju-namenjenu-Udruzenju-za-Vilijamov-sindrom.html>

Наслов: Студенти ПМФ-а организују акцију намењену Удружењу за Вилијамов синдром

Izvor: NoviSad.com, 04.Mar.2026, 12:59

**STUDENTI PMF-A ORGANIZUJU
HUMANITARNU AKCIJU
NAMENJENU UDRUŽENJU ZA
VILIJAMOV SINDROM**

Датум: 05.03.2026.

Инстаграм страница за догађај

Линк: <https://www.instagram.com/reel/DVf7ujBiEv7/?igsh=MWI5Zmx3OWhneGJ2OQ==>

Тикток страница за догађај

Линк: <https://vt.tiktok.com/ZSuNvdjvH/>

Датум: 07.03.2026.

Инстаграм страница за догађај

Линк: <https://www.instagram.com/reel/DVlvfUpCNX0/?igsh=M2Rh3UxeXNxNDkz>

Датум: 03.2026.

Медији: О радио РТВ

Емисија: Дневна соба

Линк: https://oradio.rs/sr/vesti/drustvo/intervju/od-hakuna-matate-do-crnogorskih-legendi-putovanje-kroz-kulturu-i-turizam-14913.html?fbclid=IwB21leAQeOOpjbGNrBB4452V4dG4DYWVtAjExAHNyGMGYXBwX2lkDDM1MDY4NTUzMTCyOAABHhzhPHW_cHo8d_SpVQuTzpFCaTA-igO1M7u6nuDdJDccO0O_oldf1T_Ao4Vyy_aem_Uf

DRUŠTVO / INTERVJU

Od Hakuna Matate do crnogorskih legendi: Putovanje kroz kulturu i turizam

10.03.2026.

Polaganje praktičnog ispita iz predmeta Animacija u turizmu ima tradiciju dugu više od decenije. Tokom godina, događaji koje pripremaju studenti novosadskog PMF-a, smera za turizam i hotelijerstvo, prerasli su iz malog događaja namenjenog uskom krugu ljudi u ozbiljne organizacije, gde često učestvuju ambasadori zemalja kojima je događaj posvećen, ali i značajni ljudi iz regiona koji se bave određenom oblasti. Ove godine studenti pripremaju dva događaja – jedan posvećen celom afričkom kontinentu i državama koje ga čine, dok druga grupa vredno radi na pripremi večeri posvećene Crnoj Gori. Gošće "Dnevne sobe" Oradija bile su studentkinje Biserka i Enea.

[GkLZvD7BJpQcIQr46FAA](#)

Mozda je malo nas imalo priliku da poseti Afriku, ali verujem da je vecina bila u Crnoj Gori. Kako ste osmislili program?

Događaj vezan za afrički kontinent nazvali smo "Hakuna Matata – Idemo u Afriku". U suštini, koncipiran je tako da predstavimo afričku kulturu u svim njenim aspektima – od jezika i tradicije, preko turističkih destinacija koje su najpoznatije i najreprezentativnije, do približavanja svega toga našem narodu.

Afrika nam je prilično nepoznata, dok je Crna Gora gotovo svima bliska. Koliko je bilo izazovno osmisliti program posvećen zemlji koju već dobro poznajemo?

Ideja večeri posvećene Crnoj Gori jeste da podsetimo ljude zašto je ona toliko značajna i zašto je često posećujemo. Govorićemo o istoriji i tradiciji, ali i o savremenim aspektima turizma – zašto je Crna Gora atraktivna, posebno za mlade, kada je reč o delovima Budve. Trebalo bi da to bude savršena kombinacija tradicije i modernog turizma. Nadamo se da će program biti veoma zanimljiv.

Mnogo informacija o Africi može se pronaći na internetu, ali ipak ne sve. Zašto, po vašem mišljenju, postoji određena zadržka ili otpor prema putovanju u Afriku?

Iako je sve dostupno preko interneta, mnogi ljudi i dalje imaju određenu rezervu kada je Afrika u pitanju. Možda zato što je nepoznata destinacija, možda zato što do sada nije bila toliko pristupačna ljudima sa našeg podneblja, ili zbog stereotipa. Ipak, uz društvene mreže raste interesovanje i ljudi shvataju da je Afrika sjajna turistička destinacija.

Šta afrička kultura može da ponudi posetiocima?

Afrička kultura nije jednolična, već predstavlja skup različitih jezika, tradicija i naroda, budući da je reč o najvećem kontinentu. Uz pomoć ambasada i naših profesora odlučili smo da prikazemo najatraktivnije aspekte i da napravimo jednu celovitu, prezentabilnu sliku.

Da li će biti muzike i plesa?

Naravno, to je neizostavan deo afričke kulture. Gosti će moći da degustiraju afričke specijalitete, da uživaju u plesu, pevanju i zanimljivim činjenicama. Potrudimo se da kroz program približimo raznolikost Afrike.

Svake godine događaji imaju i humanitarnu notu. Kako je to zamišljeno ove godine?

Tako je – oba događaja imaju humanitarni karakter. Sav prihod od prodaje karata i sponzorstava biće doniran različitim organizacijama. Mi smo odabrali udruženje za Vilijamsov sindrom – redak genetski poremećaj koji pogađa jedno od 7.500 do 10.000 novorođenčadi. Želimo da podignemo svest zajednice o tome, da pokažemo da ti ljudi postoje među nama i da zaslužuju pažnju i podršku.

Pretpostavljam da u Crnoj Gori uvek može da se otkrije neki novi biser. Šta ste vi otkrili tokom priprema?

Zanimljivo je da ćemo kroz program približiti gostima mnoge legende. Ni mi to ranije nismo znali, pa je istraživanje bilo najzanimljiviji deo priprema. Saznali smo kako su određeni gradovi dobili ime, koji su istorijski momenti oblikovali Crnu Goru i njene gradove. Postoje mnoge destinacije koje su manje poznate, a mi smo želeli da ih predstavimo.

Kako ste se odlučili baš za studije turizma?

Turizam je bio moja želja. Naravno, svi bismo voleli da putujemo i posetimo što više zemalja, ali jednako je važno afirmisati našu zemlju i gradove u svetu. Srbija ima mnogo potencijala – prirodne lepote, neotkrivene bisere – i mislim da mi, kao školovani ljudi, možemo doprineti da se Srbija bolje pozicionira na turističkoj mapi.

Kakve su mogućnosti zaposlenja nakon završetka studija turizma?

Spektar mogućnosti je veoma širok. Ljudi često misle da se sve svodi na posao turističkog vodiča, ali zapravo možemo da radimo kao kustosi, menadžeri, u agencijama i na mnogim drugim mestima. Imala sam priliku da upoznam ljude koji su završili naš smer i rade u raznim oblastima.

Koliko je teško organizovati jedan ovakav događaj?

Nije lako. Već tri meseca pripremamo događaj. Na početku je bilo posebno teško jer nam je sve bilo novo. Profesori su nas usmeravali, ali smo se prvi put susretali sa mnogim stvarima – od ideje, preko realizacije, do finansija, marketinga i pisanja scenarija. Bilo je izazovno, ali smo se dobro snašli. Najteže je bilo uskladiti 12 različitih ljudi i ideja. Ipak, verujemo da će se sav trud isplatiti i da će nam ovo iskustvo biti dragoceno, jer možda će neko od nas upravo u ovoj sferi organizacije događaja pronaći svoju buduću profesiju.

"Dnevnu sobu" u kojoj smo razgovarali o turizmu u Africi i Crnoj Gori poslušajte ovde:

Датум: 14.03.2026.

Медији: ТОП СРБИЈА

Линк:

https://www.topsrbija.com/index.php?option=com_content&view=article&id=12559%3Amontenegro-pria-koja-traje-iz-perspective-studenata-pmf-a-univerziteta-novi-sad&catid=305%3Ainstitucije&Itemid=560&fbclid=IwY2xjawQlSVNleHRuA2FlbQlXMAbicmlkETfKZ3g0bHkyMzNwcDZEY0VKc3J0YwZhcHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHglEX8JYNUu48S3S0Q2c_AIHbfkGd6HMuzbALdEZvXr-1butu7VYolkD-qZz_aem_E8Xvd5dSdVr0J7lr4EZwNg

Montenegro - priča koja traje - iz perspective studenata PMF-a Univerziteta Novi Sad

SUBOTA, 14 MART 2026 16:48

PROF. DR ANĐELIJA IVKOV DŽIGURSKI I PROF. DR LAZAR LAZIĆ

PRETHODNA

1 of 5

SLEDEĆA

Realizacija praktičnog dela nastave i primene ranije usvojenih teorijskih znanja i praktična primena istog, pokreću kod studenata potrebu objektivnog sagledavanja svojih kapaciteta, mogućnosti, spremnosti da odgovore zadatku. Osim specifičnih, stručnih (tehničkih) veština, svaka praksa omogućava sticanje iskustva u komunikaciji, interakciji u radu sa drugima. Možda i najvažnije za praktično delovanje u fazi školovanja/studija je objektivne sagledavanje ličnih potencijala i procena pripadnosti budućem pozivu.

Sve to i mnogo više dešava se punih 20 godina na Departmanu za geografiju, turizam i hotelijerstvo, Prirodno-matematičkog fakulteta (PMF) Univerziteta u Novom Sadu, u okviru predmeta Animacija i logistika u turizmu i hotelijerstvu. Pod sigurnim vođstvom prof. dr Anđelije Ivkov-Džigurski, studenti III godine hotelijerstva od 2006. godine organizuju humanitarno veče (dve grupe u dva termina) na temu za koju se sami odluče, vezanu za turističku destinaciju, državu, region i sl. Nakon "Hakuna Matata - idemo u Afriku" - 04. marta, šest dana kasnije održan je po planu i drugitematski događaj - „MONTEGEGRO - priča koja traje“, u organizaciji studenata i uz pomoć profesora.

„MONTENEGRO - priča koja traje“ je 59. događaj, ovoga puta posvećen atrakcijama i turističkom identitetu Crne Gore. Uz bogat program, prožet muzikom, plesom, skečevima, tombolom za goste, prezentacijom gastronomskih specijaliteta vezanih za temu, studenti hotelijerstva PMF-a uz pomoć kolega sa turizma i gastronomije, pripremaju ovaj tematski događaj, ujedno i njihov praktični deo ispita. Najveća pomoć studentima u realizaciji ovog vanredno zanimljivog projekta u kojem uživaju studenti (učesnici), njihovi profesori i sve brojnija publika, dolazi od dr Anđelije Ivkov-Džigurski, predmetnog profesora i dr Igora Stamenkovića, asistenta.

Ovo je bila prilika da studentu u okviru večeri koja spaja tradiciju, istoriju, kulturu i humanost predstave Crnu Goru kao turističku destinaciju, i kroz zanimljiv program, zajedno sa publikom, prošetaju Crnom Gorom od Žabljaka preko Crnogorskog primorja, Podgorice i Cetinja, do povratka na Žabljak, pričajući o turističkim vrednostima, folkloru, gastronomskoj ponudi. Njihovu priču verno je ispratio meni (predjelo, glavno jelo i desert), koji su pripremili studenti gastronomije.

- Veoma je važno za studente mogućnost da spoje teorijska znanja sa praktičnim, da primene znanja iz drugih predmeta (ekonomike turizma, marketinga), da urade kalkulacije, osmisle ulaznice, postore, aktiviraju društvene mreže i na druge načine privuku veći broj publike, ali i sponzore i donatore, da obezbede potrebna sredstva da se događaj i sve zamišljeno sprovede, i najvažnije, da odaberu udruženje ili pojedince kojima će uputiti sredstva u vidu humanitarne pomoći. Za ovo veče studenti su odabrali Udruženje za Vilijamsov sindrom, sa sedištem u Novom Sadu, retke genetske bolesti o kojoj se ne zna mnogo, pa je ovo ujedno i način da se skrene pažnja na tu bolest - istakla je dr Ivkov-Džigurski, i kao i do sada, uputila zahvalosti Ambasadi Crne Gore u Srbiji koju je predvodio Nj.E. gospodin Nebojša Đoković, Generalnom konzulatu Crne Gore u Sremskim Karlovcima, koji su nesebično pomogli kontaktima, informacijama, validirali scenario... Zahvalnost je uputila i Svečanoj sali "Zlatna dvorana", koja je ustupila prostora da se organizuje ovaj svojevrsan spektakl, Prirodno-matematičkom fakultetu, Departmanu za geografiju, turizam i hotelijerstvo, kao

- Veoma je važno za studente mogućnost da spoje teorijska znanja sa praktičnim, da primene znanja iz drugih predmeta (ekonomike turizma, marketinga), da urade kalkulacije, osmisle ulaznice, postore, aktiviraju društvene mreže i na druge načine privuku veći broj publike, ali i sponzore i donatore, da obezbede potrebna sredstva da se događaj i sve zamišljeno sprovede, i najvažnije, da odaberu udruženje ili pojedince kojima će uputiti sredstva u vidu humanitarne pomoći. Za ovo veče studenti su odabrali Udruženje za Vilijamsov sindrom, sa sedištem u Novom Sadu, retke genetske bolesti o kojoj se ne zna mnogo, pa je ovo ujedno i način da se skrene pažnja na tu bolest - istakla je dr Ivkov-Džigurski, i kao i do sada, uputila zahvalosti Ambasadi Crne Gore u Srbiji koju je predvodio Nj.E. gospodin Nebojša Đoković, Generalnom konzulatu Crne Gore u Sremskim Karlovcima, koji su nesebično pomogli kontaktima, informacijama, validirali scenario... Zahvalnost je uputila i Svečanoj sali "Zlatna dvorana", koja je ustupila prostora da se organizuje ovaj svojevrsan spektakl, Prirodno-matematičkom fakultetu, Departmanu za geografiju, turizam i hotelijerstvo, kao matičnoj kući. Program su direktno podržali su: KUD "Petar Petrović Njegoš" Lovćenac, svojim igrama iz zavičaja, Plesni klub "Master dance" iz Novog Sada, Udruženje za očuvanje srednjovekovne tradicije, zanata i kulturnog nasleđa "Crveni gavranovi", Nacionalni savet crnogorske nacionalne manjine u Srbiji koji predstavlja Crnogorce u Vojvodini i Srbiji, radeći na očuvanju identiteta, kulture i jezika. čiji su članovi došli da podrže ovaj događaj.

- Ova praksa znači puno za studente i njihove studije, jer imaju priliku da se predstave na taj način u drugačijem svetlu, da pokazuju svoja široka znanja, takođe i mogućnost dogovora i o nekim drugim oblicima saradnje. Poznato to je da student hotelijerstva i gastronomije PMF-a svoju praksu obavljaju u Crnoj Gori i ovo je jedan od načina kada im se otvaraju "vrata" da možda proširi saradnja na druge oblike (putem projekata i sl.). Ove godine PMF je nosilac projekta Sekretarijata za visoko obrazovanje, naučno-istraživačku delatnost AP Vojvodine, baziranom na folklornom nasleđu Crnogoraca u Vojvodini, što je još jedna konstruktivna veza sa Crnom Gorom i ovom večeri - istakla je dr Anđelija Ivkov-Džigurski.